

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.019.01.2020

Pan

Jarosław Obremski

Wojewoda Dolnośląski

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu

Plac Powstańców Warszawy 1

50-153 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/012 – „Planowanie i wykorzystanie rezerw budżetu państwa i budżetu środków europejskich”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław (dalej: „DUW” lub „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Obremski, Wojewoda Dolnośląski, od dnia 5 grudnia 2019 r. (dalej: „Wojewoda Dolnośląski”) ¹
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie środków ujętych w rezerwach budżetowych, w tym rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o <i>finansach publicznych</i>². 2. Zasady przyznawania środków z rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 <i>ufp</i>. 3. Przestrzeganie zasad przyznawania środków z rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 <i>ufp</i>. 4. Wykorzystanie środków z rezerw budżetowych.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze mające wpływ na zagadnienia w kontrolowanym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marek Skrzypecki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/123/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r. 2. Jerzy Skowroński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/122/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 1-4)

¹ W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Jarosław Kresa, p.o. Wojewody Dolnośląskiego, od dnia 12 listopada do dnia 4 grudnia 2019 r. oraz Paweł Hreniak, Wojewoda Dolnośląski, od dnia 5 grudnia 2015 r. do dnia 11 listopada 2019 r.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm. Dalej: „*ufp*”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200. Dalej: „*ustawa o NIK*”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Wojewody Dolnośląskiego w przedmiocie planowania i wykorzystania rezerw budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Wojewoda Dolnośląski zgodnie z obowiązującymi przepisami, na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej, sporządzał druki/zestawienia wydatków, w których wykazywane były środki do ujęcia ogółem w rezerwach celowych budżetu państwa. Prawdłowo wnioskował o środki zarówno z rezerw celowych, jak również z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Działania te poprzedzone były weryfikacją, czy wnioskowane przez beneficjentów kwoty wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe oraz czy istniała możliwość sfinansowania ich z innych źródeł. Przyznane środki z tych rezerw wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w stosownych decyzjach Ministra Finansów. W przypadku niewykorzystania w 2019 r. kwoty 305,9 tys. zł z rezerwy ogólnej, niezwłocznie poinformowano Ministra Finansów o niepełnym wykorzystaniu otrzymanych środków i zwrócono je do budżetu państwa.

W okresie objętym kontrolą, w budżecie Wojewody Dolnośląskiego nie utworzono rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*. NIK zwraca uwagę, że niezależnie od regulacji ustawowych, w przypadku utworzenia w kolejnych latach tej rezerwy, zasadne jest opracowanie procedury przyznawania z niej środków, stanowiącej dla wnioskodawców pełną, jednolitą i przejrzystą informację w zakresie obowiązujących zasad składania stosownych wniosków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Planowanie środków ujętych w rezerwach budżetowych w tym rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*

Opis stanu
faktycznego

1.1. Planowanie rezerw celowych

Zgodnie § 15 ust. 15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r., a następnie z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*⁶, Wojewoda Dolnośląski na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej, zarówno na 2019 r., jak i na 2020 r., sporządzał wymagane notą budżetową druki/zestawienia wydatków, w których ujmowane były środki ze wskazaniem ich ujęcia w rezerwach celowych budżetu państwa.

W kontrolowanym okresie:

✓ do Ministra Inwestycji i Rozwoju jako *sfinansowanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (...)*⁷, na 2019 r. wskazano kwotę 2 184,0 tys. zł do ujęcia z rezerwy celowej, natomiast na 2020 r. kwotę 588,0 tys. zł;

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Odpowiednio: Dz. U. poz. 1154, a następnie Dz. U. poz. 183 ze zm.

⁷ (Bez WPR) oraz Państw Członkowskich Europejskiego Porozumienia w Wolnym Handlu (EFTA), w ramach budżetu państwa.

✓ do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazano informację zbiorczą o wysokości funduszu sołeckiego w gminach oraz druk RZ-5 – *Utracone przez gminy dochody z tytułu zwolnienia od podatków: leśnego, rolnego, od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwach przyrody oraz przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego*, na 2019 r. do ujęcia w rezerwie celowej wskazano kwotę 443,4 tys. zł, a na 2020 r. – 474,5 tys. zł;

✓ do Ministra Inwestycji i Rozwoju – przekazano *Zestawienia planowanych wydatków budżetowych w układzie zadaniowym na następny rok budżetowy wraz z Formularzem opisowym projektu części budżetowej w układzie zadaniowym*, w którym poprzez wskazanie „tak” lub „nie” określana była "przewidywana możliwość zwiększenia wydatków części budżetowej w zakresie zadania w wyniku podziału rezerw celowych".

(akta kontroli tom II str. 376-390)

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu DUW wyjaśniła m.in., że rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*, na podstawie którego opracowywane są materiały planistyczne, nie uwzględnia rozwiązań dotyczących bezpośredniego zgłaszania przez Wojewodę Dolnośląskiego Ministrowi Finansów środków do ujęcia w rezerwach celowych. Na etapie opracowywania materiałów planistycznych sporządzane były – na podstawie pisma ministra właściwego do spraw inwestycji i rozwoju – zarówno na 2019 r., jak i na 2020 r., druki/zestawienia wydatków w ramach programów realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, z uwzględnieniem podziału na wydatki proponowane do ujęcia bezpośrednio w części budżetowej Wojewody Dolnośląskiego i przewidziane do zabezpieczenia w rezerwach celowych⁸ (formularz F-NSS (BP), F-NSS (BE), PF-UE (BP), PF-UE (BP)). Ponadto na etapie sporządzania materiałów planistycznych, zgodnie z notą budżetową, opracowywany był druk RZ-5 – *Utracone przez gminy dochody z tytułu zwolnienia od podatków: leśnego, rolnego, od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwach przyrody oraz przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego*. Wzór formularza stanowi załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia. Zgłoszone kwoty uwzględniane były w rezerwie celowej. Wskazała również, że przedkładany był także, zgodnie z notą budżetową, druk planistyczny BZ *Zestawienie planowanych wydatków budżetowych w układzie zadaniowym na następny rok budżetowy wraz z Formularzem opisowym projektu części budżetowej w układzie zadaniowym*, w którym ogólnie poprzez stwierdzenie „tak” lub „nie” wskazywana była "przewidywana możliwość zwiększenia wydatków części budżetowej w zakresie zadania w wyniku podziału rezerw celowych". Jednocześnie Dyrektor podkreśliła, że plan finansowy na kolejny rok budżetowy planowany jest w ramach limitu przyznanego corocznie przez Ministerstwo Finansów, tj. nieprzekraczalnego limitu wydatków dla budżetu państwa wynikającego ze stabilizującej reguły wydatkowej. W ramach przyznanego limitu, po zabezpieczeniu wszystkich wydatków prawnie zdeterminowanych o charakterze zobowiązaniowym, tzn. takich, których niedokonanie spowoduje powstanie z mocy ustawy zobowiązań wymagalnych w trakcie roku budżetowego, nie jest możliwe wyasygnowanie jakichkolwiek środków na poczet realizacji zadań które w trakcie roku budżetowego są zwiększane z rezerw celowych budżetu państwa.

⁸ Pisma Ministra Inwestycji i Rozwoju: nr DBR-VIII.3101.5.2018.Kp z dnia 26 czerwca 2018 r.; nr DBR-VIII.3101.15.2019.AK z dnia 10 lipca 2019 r.

(akta kontroli tom II str. 184-267, 362-367)

W 2019 r. plan wydatków części 85/02 budżetu państwa *Województwo dolnośląskie* zwiększany był środkami przyznanymi z rezerw celowych pochodzącymi z części 83 budżetu państwa *Rezerwy celowe*, w kwocie ogółem 567 925,1 tys. zł. Największe dofinansowanie obejmowało: dział 855 – „Rodzina”, z przeznaczaniem na zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w kwocie 141 670,0 tys. zł; dział 600 – „Transport i łączność”, z przeznaczaniem na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, jakie miały miejsce w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, w kwocie 80 801,0 tys. zł; dział 801 – „Oświata i wychowanie”, z przeznaczaniem na udzielenie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2019 r., w wysokości 129 638,0 tys. zł oraz dział 010 – „Rolnictwo i łowiectwo”, z przeznaczaniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych w tym zakresie przez gminy województwa dolnośląskiego w 2019 r., w wysokości 79 261,0 tys. zł. Na dofinansowanie działu 750 – „Administracja publiczna” przeznaczono kwotę 10 309,0 tys. zł.

Natomiast w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2020 r. w części 85/02 budżetu państwa *Województwo dolnośląskie*, środki z części 83 budżetu państwa *Rezerwy celowe*, zostały przyznane w łącznej kwocie 344 607,7 tys. zł. Największe dofinansowanie obejmowało dział: 855 – „Rodzina”, z przeznaczaniem na dofinansowanie realizacji zadań, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat, w zakresie ustalonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat "Maluch +2020", w wysokości 35 670,0 tys. zł; dział 801 – „Oświata i wychowanie”, z przeznaczaniem na udzielenie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w roku 2020, w wysokości 131 335 tys. zł oraz dział 010 – „Rolnictwo i łowiectwo”, z przeznaczaniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych w tym zakresie przez gminy województwa dolnośląskiego w 2020 r., w kwocie 55 065,0 tys. zł. Zwiększenie budżetu rezerwami celowymi w dziale 750 – „Administracja publiczna” wyniosło 2 397,0 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 24-40, 57-71)

W kontrolowanym okresie w budżecie Wojewody Dolnośląskiego w części 85/02 *Województwo dolnośląskie* nie wystąpiły przypadki ujęcia środków na realizację danego zadania/przedsięwzięcia w projekcie planu finansowego, które ostatecznie – w wyniku prac nad projektem ustawy budżetowej – zostały zaplanowane w rezerwach celowych.

(akta kontroli tom II str. 184-267)

Badanie przeprowadzono na próbie czterech pozycji rezerw celowych ujętych w ustawie budżetowej na 2019 r. o wartości ogółem 79 306,4 tys. zł (stanowiących 13,9% zwiększenia planu wydatków środkami pochodzącymi ze wszystkich rezerw wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy budżetowej), tj. ujętych w: poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły, w kwocie 62 607,0 tys. zł; poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych, w łącznej kwocie 211,0 tys. zł; poz. 49 – Utrzymanie rezultatów

niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych, w wysokości 8 826,0 tys. zł oraz poz. 91 – Środki na zadania w obszarze zdrowia na kwotę 7 663,0 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 41-42, 74-76, 79-99)

W wyniku przeprowadzonego badania ustalono, że:

✓ z rezerwy celowej poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły, otrzymano środki na łączną kwotę 62 607,0 tys. zł, w tym 463,7 tys. zł na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, noszących znamiona klęski żywiołowej (silne wiatry, które wystąpiły w marcu i czerwcu 2019 r., ulewne deszcze, które wystąpiły w czerwcu 2019 r. oraz gradobicia z czerwca 2019 r.), 62 067,3 tys. zł na realizację zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego oraz 76,0 tys. zł na prace dotyczące zadania pn. „Zabezpieczenia i stabilizacji osuwiska wraz z odbudową drogi powiatowej nr 2180D w m. Bieniowice w km 7+430 + 7+980”.

Pozyskiwanie środków w ramach powyższej rezerwy odbywało się zgodnie z warunkami określonymi w Wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości.

(akta kontroli tom I str. 9-23, 79-99)

✓ z rezerwy celowej poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych, otrzymano środki na kwotę 211,0 tys. zł. Powyższe środki przeznaczone były na sfinansowanie zadań przekazanych do realizacji Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu, a wynikających z ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw⁹, która weszła w życie w dniu 28 lipca 2018 r., tj. po terminie przedłożenia Ministrowi Finansów materiałów planistycznych na 2019 r. Termin ich przedłożenia upływał w dniu 13 lipca 2018 r.;

✓ z rezerwy celowej poz. 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – zrealizowano pięć zadań na łączną kwotę 8 826,0 tys. zł, w tym na sfinansowanie podwyższenia od dnia 1 lipca 2019 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników DUW, Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz Państwowej Straży Rybackiej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, na wypłatę jednorazowej nagrody dla pracowników zatrudnionych w Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na dofinansowanie realizacji zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w związku z postanowieniami art. 129 *ufp*;

✓ z rezerwy celowej poz. 91 – Środki na zadania w obszarze zdrowia w łącznej kwocie 7 663,0 tys. zł, sfinansowano realizację trzech zadań, w tym podwyżek

---

⁹ Dz. U. poz. 810.

wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny, zatrudnionych w wojewódzkiej lub powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, wypłatę jednorazowej nagrody dla pracowników zatrudnionych w wojewódzkim inspektoracie farmaceutycznym.

(akta kontroli tom I str. 9-23, 79-84)

W odniesieniu do rezerw celowych zwiększających plan Wojewody Dolnośląskiego na 2020 r. (do dnia 31 sierpnia), badaniem objęto cztery pozycje tych rezerw na łączną kwotę 31 999,7 tys. zł (stanowiących 8,9% zwiększenia planu wydatków środkami pochodzącymi ze wszystkich rezerw ujętych w ustawie budżetowej na 2020 r.), tj. w: poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 40 mln zł zaplanowano na dofinansowanie zakupu pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych – do dnia 31 sierpnia 2020 r. otrzymano 26 270 tys. zł; poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – na kwotę 195,1 tys. zł; poz. 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych na kwotę 2 456,0 tys. zł; poz. 68 – Środki na zadania w obszarze zdrowia na kwotę 3 069,0 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego badania ustalono, że do dnia 31 sierpnia 2020 r.:

✓ w ramach rezerwy celowej z poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym: 40,0 mln zł na dofinansowanie zakupu pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych, otrzymano kwotę 26 270,0 tys. zł, w tym: 19 788,0 tys. zł na realizację zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”; 6 077,0 tys. zł na zadania związane z usuwaniem skutków ruchów osuwiskowych ziemi w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, mających miejsce w latach poprzednich oraz 405,0 tys. zł dla gmin na dofinansowanie wypłaty zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej – ulewne deszcze, które miały miejsce w czerwcu 2020 r. oraz wichury, które miały miejsce w lutym 2020 r. w gminach województwa dolnośląskiego;

✓ w ramach rezerwy celowej z poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – otrzymano środki w wysokości 195,1 tys. zł, z przeznaczeniem na zwiększenie funduszu wynagrodzeń w powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego. Otrzymane środki stanowiły dodatkowe zwiększenie limitu wynagrodzeń na podstawie pisma Ministra Rozwoju z dnia 14 lipca 2020 r. W związku z powyższym niemożliwe było ich ujęcie na etapie opracowywania materiałów planistycznych na 2020 r., ponieważ termin przekazania do Ministra Finansów materiałów planistycznych dotyczących budżetu Wojewody Dolnośląskiego upływał w lipcu 2019 r.;

✓ w ramach rezerwy celowej z poz. 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych, po zmianie przez Ministra Finansów¹⁰ przeznaczenia środków z tej rezerwy, otrzymano środki na

¹⁰ Zmiana przeznaczenia rezerwy celowej w poz. 49 nastąpiła na podstawie art. 15 zm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 ze zm.).

łącną kwotę 2 465,6 tys. zł na finansowanie zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzeniania się, profilaktykę oraz zwalczanie skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”, z tego na:

- zabezpieczenie środków finansowych na zlecenie pogotowiom ratunkowym oraz zespołom opieki zdrowotnej województwa dolnośląskiego odpłatnych usług pobrania oraz transportu sanitarnego materiału biologicznego pobranego od osób wskazanych przez właściwego miejscowo powiatowego inspektora sanitarnego lub wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w kwocie 1 800,0 tys. zł,
- sfinansowanie specjalnego dodatku do wynagrodzenia dla osób z różnych działów struktury organizacyjnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu w kwocie 118,6 tys. zł,
- przygotowanie i przeznaczenie obiektów na cele kwarantanny dla osób zdrowych, które były narażone na zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w kwocie 547,0 tys. zł;

✓ w ramach rezerwy celowej z poz. 68 – Środki na zadania w obszarze zdrowia otrzymano kwotę 3 069,0 tys. zł (0,9% planu wydatków środków pochodzących z wszystkich rezerw ujętych w ustawie budżetowej na 2020 r.), która została przeznaczona na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi, dla pracowników wykonujących zawód medyczny, zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Zwiększenie to zostało dokonane na podstawie pisma Ministra Finansów z dnia 9 marca 2020 r. i obejmowało wzrost wynagrodzeń dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

(akta kontroli tom I str. 72-73, 78-79, 100-117, tom II str. 362-367)

Badanie wskazanych pozycji rezerw celowych zwiększających plan finansowy Wojewody Dolnośląskiego w 2019 r. oraz w 2020 r. wykazało, że zwiększenia wydatków wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe, wprowadzano je po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa. Środków ujętych w rezerwach celowych nie można było zaplanować w planie wydatków Wojewody Dolnośląskiego, jak również nie był możliwy do dokonania szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej w okresie opracowywania projektu ustawy budżetowej.

(akta kontroli tom I str. 9-23, 79-99, tom II str. 184-267)

1.2. Planowanie rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*

W kontrolowanym okresie w budżecie Wojewody Dolnośląskiego w ramach części 85/02 *Województwo dolnośląski* w 2019 r. oraz w 2020 r. nie została utworzona rezerwa, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*.

Dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów DUW wyjaśniła, że zgodnie z art. 140 ust. 4 *ufp*, w częściach budżetu państwa, których dysponentami są poszczególni wojewodowie, może być tworzona rezerwa w wysokości do 1% planowanych wydatków,

z wyłączeniem dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. W trakcie prac planistycznych do ustawy budżetowej na kolejny rok budżetowy, Wojewoda Dolnośląski opracowuje materiały planistyczne w sposób, trybie i terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*. Materiały do projektu budżetu państwa wraz z ich omówieniem opracowuje się uwzględniając w szczególności, że każda zmiana

poziomu wydatków lub kosztów powinna być szczegółowo uzasadniona przedstawioną w tym zakresie kalkulacją oraz podaniem przyczyn tej zmiany, w szczególności podstawy prawnej. Środki na określone cele wyszczególnione w pismach przekazujących wstępne i wyjściowe kwoty wydatków nie powinny być planowane w niższej wysokości w związku z ograniczeniem wydatków na tworzenie rezerwy 1%. W ocenie składającej wyjaśnienia, zaplanowanie wspomnianej rezerwy świadczyć będzie o niewłaściwym planowaniu budżetu, ponieważ dodatkowo może wystąpić i taki przypadek, że kwoty wydatków w poszczególnych podziałkach budżetu będą zaplanowane powyżej faktycznych potrzeb aby „wygospodarować” środki na rezerwę w wysokości 1%. W związku z powyższym stwierdzić należy, że skorzystanie z uprawnienia do utworzenia 1% rezerwy jest możliwe w przypadku nadmiaru posiadanych środków, co zgodnie z wymogami określonymi w *ufp* nie powinno mieć miejsca.

(akta kontroli tom II str. 184-267)

W trakcie roku budżetowego 2019 oraz 2020 (do dnia 31 sierpnia) do Wojewody Dolnośląskiego nie wpłynęły wnioski o dodatkowe środki od dysponentów podległych (w tym urzędu obsługującego Wojewodę), o których mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*.

(akta kontroli tom II str. 184-267)

1.3. Zmiany przeznaczenia rezerw celowych

W 2019 r. oraz 2020 r. (do dnia 31 sierpnia) Wojewoda Dolnośląski nie występował bezpośrednio do Ministra Finansów, bądź za pośrednictwem innego właściwego ministra, z wnioskiem o zmianę przeznaczenia rezerw celowych.

(akta kontroli tom II str. 184-267)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia kontrolowaną działalność.

OBSZAR

2. Zasady przyznawania środków z rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*

Opis stanu
faktycznego

W ramach planu finansowego na 2019 r. oraz na 2020 r. Wojewoda Dolnośląski nie utworzył rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*. Rezerwa taka w kwocie 12 000,0 tys. zł, została ujęta w ustawie budżetowej na 2018 r. w ramach części 85/02 *Województwo dolnośląskie*.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu DUW wyjaśniła, że ujęta rezerwa miała charakter incydentalny, jednorazowy i została utworzona na etapie prac planistycznych nad projektem budżetu państwa z inicjatywy parlamentarzystów.

W badanym okresie w Urzędzie nie obowiązywały procedury przyznawania środków z rezerwy wskazanej w art. 140 ust. 4 *ufp*.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu DUW wyjaśniła, że obowiązujący stan prawny nie reguluje kwestii związanych z obowiązkiem opracowywania szczegółowych procedur w zakresie podziału 1% rezerwy, niemniej jej rozdysponowanie miało miejsce zgodnie z zasadami wynikającymi z *ufp* oraz przepisami wykonawczymi do niej, w tym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie *szczególowego sposobu wykonywania budżetu państwa*¹¹.

¹¹ Dz. U. 2018 r. poz. 2225, ze zm.

NIK zwraca uwagę, że niezależnie od regulacji ustawowych, w przypadku utworzenia w kolejnych latach rezerwy wskazanej w art. 140 ust. 4 *ufp*, zasadne jest opracowanie procedury przyznawania z niej środków, stanowiącej dla wnioskodawców pełną, jednolitą i przejrzystą informację w zakresie obowiązujących zasad składania stosownych wniosków.

(akta kontroli tom II str. 184-267, 374)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawnym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanym okresie Wojewoda Dolnośląski nie zaplanował i nie przyznawał środków z rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*. W Urzędzie nie opracowano zasad/procedur wydatkowania środków ze wzmiankowanej rezerwy, które zdaniem NIK w przypadku jej utworzenia w kolejnych latach, ułatwiłyby wnioskodawcom proces składania stosownych wniosków.

OBSZAR

3. Przestrzeganie zasad przyznawania środków z rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*

Opis stanu
faktycznego

Jak wskazano powyżej w latach 2019-2020 Wojewoda Dolnośląski nie utworzył rezerwy, o której mowa w art. 140 ust. 4 *ufp*. Ujęta w ustawie budżetowej na 2018 r. ww. rezerwa miała charakter jednorazowy i została utworzona na etapie prac planistycznych nad projektem budżetu państwa z inicjatywy Sejmowej Komisji Finansów Publicznych¹².

(akta kontroli tom II str. 184-361, 374)

Utworzona rezerwa, została rozdysponowana na podstawie 24 wniosków o przyznanie środków, które wpłynęły do Urzędu. Wszystkie wnioski dotyczyły wyszczególnionych w decyzjach Wojewody Dolnośląskiego zadań i zostały rozpatrzone pozytywnie¹³.

Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w kwocie 3 627,7 tys. zł na sfinansowanie wydatków bieżących, w tym m.in. na:

- ✓ dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu z przeznaczeniem na remonty pojazdów i łodzi – 76,0 tys. zł;
- ✓ dofinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach z terenu Dolnego Śląska – 3 500,0 tys. zł;
- ✓ dofinansowanie wywozu z terenu gminy Domaniów i utylizacji nielegalnie zeskładowanych odpadów niebezpiecznych – 14,9 tys. zł;
- ✓ zakup programu do kopiowania bazy danych, zapewnienie dostępu do "Serwisu budowlanego" dla 12 użytkowników – 36,8 tys. zł.

Natomiast kwota 8 372,2 tys. zł obejmowała wydatki majątkowe przeznaczone m.in. na:

- ✓ dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego DUW pn. "Adaptacja dziedzińca środkowego (Atrium) na potrzeby Punktu Obsługi Klientów" – w związku z koniecznością rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (na roboty budowlane) na kwotę 1 871,8 tys. zł;
- ✓ zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych z zabudową systemu gaśniczo-tnącego do gaszenia pożarów wewnętrznych (1 565,0 tys. zł), zakup elektronicznego systemu monitoringu stabilności konstrukcji GeoMos do działań

¹² Na podstawie sprawozdań z posiedzenia Sejmowej Komisji Finansów Publicznych w sprawie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2018 – Sprawozdanie Sejmowej KFP – druk nr 2073 z dnia 1 grudnia 2017 r. oraz druk nr 2073-A z dnia 10 stycznia 2018 r.

¹³ Przedmiotowa rezerwa nie podlegała badaniu. Przywołane dane mają charakter informacyjny.

poszukiwawczo-ratowniczych prowadzonych przez Specjalistyczną Grupę Poszukiwawczo-Ratowniczą Wałbrzych (50,0 tys. zł), zakup dwóch spektrometrów dla Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (360,0 tys. zł), rozbudowę zintegrowanego cyfrowego systemu łączności radiowej w regionie legnicko-jeleniogórskim (300,0 tys. zł);

✓ zakup ambulansów wraz z wyposażeniem dla NZOZ Szpital Powiatowy sp. z o.o. w Dzierżoniowie na kwotę 350,0 tys. zł oraz dla Szpitala Powiatowego w Kłodzku na kwotę 350,0 tys. zł;

✓ zakup wyposażenia do mobilnego stanowiska dowodzenia i łączności, namiotu pneumatycznego z akcesoriami dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu – 150,0 tys. zł;

✓ zakup niezbędnego sprzętu medycznego na potrzeby ratownictwa medycznego, dla szpitali powiatowych w Żąbkowicach Śląskich – 339,0 tys. zł oraz w Świdnicy – 350,0 tys. zł;

✓ zakup ambulansów wraz z wyposażeniem dla Pogotowia Ratunkowego w Legnicy – 350,0 tys. zł, Pogotowia Ratunkowego w Jeleniej Górze – 350,0 tys. zł oraz dla Wielospecjalistycznego Szpitala – SP ZOZ w Zgorzelcu – 350,0 tys. zł;

✓ dofinansowanie zakupu tomografu komputerowego wraz z oprogramowaniem dla Starostwa Powiatowego w Miliczu – 1 000,0 tys. zł;

✓ sfinansowanie prac i zakupu sprzętu na SOR w Trzebnicy – 305,2 tys. zł;

✓ dofinansowanie zakupu zestawu do termoablacji zmian nowotworowych wątroby dla Szpitala w Legnicy – 224,0 tys. zł;

✓ zakup w ramach projektu "Na straży kościołów" trzech sztuk systemów detekcji dymu w komplecie z centralą i detektorami oraz modulem transmisji systemów alarmowych po sieci GSM (zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów sakralnych w powiecie legnickim – jeden obiekt i w powiecie jaworskim – dwa obiekty – 50,0 tys. zł;

✓ zakup maszyn czyszczących (szorująco-zbierających), z automatycznym dozownikiem środka chemicznego oraz instalacja systemu kolejkowego na Sali Obsługi Klienta DUW – 57,2 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 374-375)

OCENA CZĄSTKOWA

Wobec nie utworzenia w badanym okresie przez Wojewodę Dolnośląskiego rezerwy, o której mowa w art. 140 *ufp*, NIK odstępuje od formułowania oceny w tym obszarze.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

4. Wykorzystanie środków z rezerw budżetowych

W latach 2019-2020 (do dnia 31 sierpnia) liczba i wartości decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2019 r. i na 2020 r. (do dnia 31 sierpnia) w części 85/02 *Województwo dolnośląskie* odpowiadała liczbie i wartości wniosków Wojewody Dolnośląskiego dotyczących pozyskania środków z rezerw celowych. Wszystkie wnioski Wojewody Dolnośląskiego w tym zakresie Minister Finansów rozpatrzył pozytywnie.

(akta kontroli tom I str. 82, 102)

W latach 2019-2020 (do dnia 31 sierpnia) wnioskowanie do Ministra Finansów/Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie budżetu Wojewody Dolnośląskiego środkami z rezerw celowych i ogólnej budżetu państwa oraz dokonywanie zmian w budżecie, po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów, uregulowano procedurą nr 1 stanowiącą załącznik do zarządzenia nr 36 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie *ustalenia procedur realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego*.

(akta kontroli tom I str. 5-8)

W ustawie budżetowej na 2019 r. dla części 85/02 *Województwo dolnośląskie* ustalono wydatki w wysokości 3 254 991,0 tys. zł. W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. wydatki budżetowe Wojewody Dolnośląskiego zostały zwiększone o kwotę 1 342 152,0 tys. zł, co stanowiło wzrost o 41% w stosunku do wydatków ujętych pierwotnie w ustawie budżetowej. Podstawą tych zmian były otrzymane z budżetu państwa środki m.in. z: części 83 *Rezerwy celowe* – zwiększenia z 46 pozycji rezerw celowych na łączną kwotę 567 925,0 tys. zł oraz z części 81 *Rezerwa ogólna* – zwiększenia na łączną kwotę 3 499,0 tys. zł, dokonane na podstawie siedmiu zarządzeń Prezesa Rady Ministrów.

W ustawie budżetowej na 2019 r. wydatki budżetu środków europejskich w części 85/02 zostały zaplanowane w wysokości 89,0 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wprowadzając zmiany do planu dokonano zwiększeń do kwoty łącznie 6 715,4 tys. zł. Wykorzystanie tych środków na koniec 2019 r. wyniosło 6 626,4 tys. zł, tj. 98,7%.

(akta kontroli tom I str. 41, 75-76)

W ustawie budżetowej na 2020 r. dla części 85/02 *Województwo dolnośląskie* ustalono wydatki w wysokości 5 263 614,0 tys. zł. W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2020 r. wydatki budżetu Wojewody Dolnośląskiego zostały zwiększone o kwotę 365 769,7 tys. zł, co stanowiło wzrost o 7% w stosunku do wydatków ujętych pierwotnie w ustawie budżetowej. Podstawą zmian do dnia 31 sierpnia 2020 r. były otrzymane z budżetu państwa m.in.: z części 83 *Rezerwy celowe* – zwiększenia z 34 pozycji rezerw celowych na łączną kwotę 344 607,7 tys. zł oraz z części 81 *Rezerwa ogólna* – zwiększenia na łączną kwotę 4 794,0 tys. zł, dokonane na podstawie ośmiu zarządzeń Prezesa Rady Ministrów.

W ustawie budżetowej na 2020 r. nie zaplanowano wydatków z budżetu środków europejskich. Do dnia 31 sierpnia 2020 r. dokonując zmiany w budżecie, budżet środków europejskich zwiększono o kwotę 13 455,8 tys. zł. Wykorzystanie według stanu na dzień 31 sierpnia wyniosło 7 915,0 tys. zł, tj. 58,8%.

(akta kontroli tom I str. 72, 77-78)

W 2020 r. (do dnia 31 sierpnia), w związku z wnioskami Wojewody Dolnośląskiego, Minister Finansów 17 decyzjami w sprawie zmian w budżecie państwa na 2020 r. zwiększył wydatki w części 85/02 *Województwo dolnośląskie* z przeznaczeniem na finansowanie zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”, o kwotę ogółem 37 509,3 tys. zł, finansowanych z pięciu pozycji rezerwy celowej, z czego o kwotę¹⁴:

1. z poz. 4 – 19 788 tys. zł, w tym:

- ✓ kwota 8 381,4 tys. zł, z przeznaczeniem zgodnie z wnioskiem z dnia 9 marca 2020 r. dla: Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Gromkowskiego we Wrocławiu, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, Specjalistycznego Szpitala im. Alfreda Sokółowskiego w Wałbrzychu, Wojewódzkiego Szpitala w Legnicy, Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu;

¹⁴ Zmian dokonano na podstawie art. 154 ust. 1 *u.p.*, art. 15 zm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz innych chorób wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, ze zm.), art. 33 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r., poz. 1845) oraz art. 14 zw. z art. 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856).

- ✓ kwota 900,0 tys. zł, z przeznaczeniem zgodnie z wnioskiem z dnia 19 marca 2020 r. dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu;
  - ✓ kwota 2 303,2 tys. zł, z przeznaczeniem zgodnie z wnioskiem z dnia 20 marca 2020 r. dla: Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu, Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu, Pogotowia Ratunkowego w Legnicy, SP ZOZ Pogotowia Ratunkowego w Jeleniej Górze, Pogotowia Ratunkowego w Wałbrzychu, Wielospecjalistycznego Szpitala SP ZOZ w Zgorzelcu, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu oraz dla DUW;
  - ✓ kwota 103,5 tys. zł, z przeznaczeniem zgodnie z wnioskiem z dnia 30 marca 2020 r. dla DUW;
  - ✓ kwota 6 000,0 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z dnia 30 marca 2020 r. dla DUW;
  - ✓ kwota 2 100,0 tys. zł, z przeznaczeniem zgodnie z wnioskiem z dnia 31 marca 2020 r. dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu;
2. z poz. 5 – 1 028,8 tys. zł, w tym:
- ✓ kwota 1 028,8 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z dnia 26 marca 2020 r. dla „Polbus – PKS” sp. z o.o. na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania COVID-19, polegających na organizacji i przeprowadzeniu transportu pasażerów przewożonych w ramach realizacji programu rządowego „#Lotdodomu” pomiędzy lotniskiem docelowym na terytorium RP, a wskazanym przez pasażera miejscem odbywania kwarantanny;
3. z poz. 8 – 3 820,8 tys. zł, w tym:
- ✓ kwota 1 500,0 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z dnia 10 kwietnia 2020 r. na zabezpieczenie funkcjonowania podmiotów: Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu, Pogotowia Ratunkowego w Wałbrzychu, Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kłodzku i Ratownictwa Medycznego w realizacji zadań w ramach umów na transport sanitarny dysponowany do pobierania wymazów;
  - ✓ kwota 402,2 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z 5 czerwca 2020 r. na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa dolnośląskiego wykonujących pracę w godzinach nadliczbowych w miesiącach marzec – maj 2020 r.;
  - ✓ kwota 1 941 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z dnia 17 czerwca 2019 r. na realizację projektu pt. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 dla jednostek samorządu szczebla powiatowego;
4. z pozycji 49 – 2 465,4 tys. zł, w tym:
- ✓ kwota 1 800,0 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z 15 czerwca 2020 r. na zabezpieczenie środków finansowych na zlecenie pogotowiom ratunkowym oraz zespołom opieki zdrowotnej województwa dolnośląskiego odpłatnych usług pobierania oraz transportu sanitarnego materiału biologicznego pobranego od osób wskazanych przez właściwych miejscowo powiatowych inspektorów sanitarnych lub właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora sanitarnego do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu;

- ✓ kwota 547,1 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z 30 czerwca 2020 r. na przygotowanie obiektów na cele kwarantanny dla osób zdrowych, które były narażone na zakażenia wirusem w celu zapobieżenia jego szerzenia;
- ✓ kwota 118,7 tys. zł, z przeznaczeniem według wniosku z 28 kwietnia 2020 r. na sfinansowanie specjalnego dodatku do wynagrodzenia dla osób z różnych działów struktury organizacyjnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, którzy są ochotnikami, bądź zostali oddelegowani służbowo do pracy przy COVID-19 w oddziale Mikrobiologii WSSE;

5. z poz. 98 – 10 406 tys. zł, w tym:

- ✓ kwota 10 406,2 tys. zł, na realizację projektu pt.: „Wsparcie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

(akta kontroli tom I str. 118-169)

W 2019 r. i 2020 r. (do dnia 31 sierpnia) na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych lub osuwisk (poz. 4) budżet Wojewody Dolnośląskiego zwiększono odpowiednio o 3 036,1 tys. zł i 6 077,0 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 47-70)

Szczegółowa analiza środków otrzymanych z rezerw celowych przeprowadzona na próbie w kwocie 74 374,5 tys. zł, stanowiącej 13,1% kwoty zwiększającej plan środkami z rezerw za 2019 r. oraz w kwocie 48 521,5 tys. zł stanowiącej 14,1% kwoty zwiększającej plan za 2020 r. (do dnia 31 sierpnia), w obu okresach dotyczących sumy planowanych wydatków po zmianach poz. 4¹⁵, 8¹⁶ i 98 przedmiotowych rezerw, wykazała, że:

- ✓ wnioskując o środki pochodzące z tych pozycji rezerw przestrzegano zasad ustalonych przez Wojewodę Dolnośląskiego;
- ✓ wnioski o środki dotyczyły wydatków niemożliwych do przewidzenia na etapie ich planowania na dany rok budżetowy w ramach części, której dysponentem był Wojewoda Dolnośląski;
- ✓ wnioskowanie o środki z rezerw celowych poprzedzono weryfikacją możliwości sfinansowania ich z innych źródeł, wynikały one z faktycznych potrzeb i były celowe;
- ✓ wnioski o przyznanie środków z rezerw celowych dotyczyły zadań związanych z celem, na jaki zostały one utworzone;
- ✓ o środki z rezerw celowych występowano w terminach umożliwiających realizację zadań;
- ✓ w zakresie wniosków o przyznanie środków z rezerw poz. 8 i 98 przestrzegano obowiązujących przepisów oraz zasad wynikających z Procedury Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 maja 2020 r.;
- ✓ w zakresie wniosków o przyznanie środków z poz. 4 Wojewoda Dolnośląski przestrzegał obowiązujących przepisów oraz zasad wskazanych w Wytocznych powodziowych i Wytocznych osuwiskowych opracowanych przez

¹⁵ Wykazanych w załącznikach nr 2 do ustawy budżetowej na rok 2019 i 2020 odpowiednio: „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczu Odry i górnej Wisły” i „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 40 mln zł na dofinansowanie zakupów pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych”.

¹⁶ Wykazanych w załączniku nr 2 do ustawy budżetowej na rok 2019 i 2020 w brzmieniu: „Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej”.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2016 r., systematyzując propozycje dofinansowania w zestawieniu zbiorczym od najpilniejszych.

(akta kontroli tom I str. 5-169)

Na ww. próbie, dokonano również analizy wydatków z rezerw w poz. 4, 8, 98, w wyniku czego ustalono, że:

- ✓ zmian w planie finansowym jednostki dokonywano po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków;
- ✓ przyznane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem;
- ✓ Wojewoda Dolnośląski występował do Ministra Finansów z wnioskiem o skorygowanie (zmianę) ośmiu decyzji zwiększających plany wydatków budżetu środkami z rezerw, na kwotę 5 780,2 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 148-177)

W zakresie gospodarowania środkami rezerwy ogólnej w 2019 r. Wojewoda Dolnośląski skierował do Prezesa Rady Ministrów 13 wniosków w sprawie zwiększenia, z tej rezerwy, wydatków części 85/02 *Województwo dolnośląskie*, z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji 15 zadań na łączną kwotę 9 169,6 tys. zł. Prezes Rady Ministrów rozpatrzył pozytywnie sześć wniosków, na podstawie których stosownymi zarządzeniami przyznał Wojewodzie Dolnośląskiemu środki z rezerwy ogólnej w wysokości 3 416,0 tys. zł na realizację sześciu zadań z czego:

- ✓ kwotę 50,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Zakup wyposażenia klasopracowni językowej oraz świetlicy w Szkole Podstawowej nr 1 w Łagowie”;
- ✓ kwotę 500,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa szkoły Podstawowej i Oddziałami Integracyjnymi w Szalejewie Górnym”;
- ✓ kwotę 625,2 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Dolnośląskim Szpitalu Specjalistycznym im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu”;
- ✓ kwotę 1 888,5 tys. zł na dofinansowania zadania pn. „Odbudowa obiektu Zakładu Przyrodoleczniczego w Szczawnie-Zdroju”;
- ✓ kwotę 200,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Budowa boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Bystrzycy Kłodzkiej”;
- ✓ kwotę 152,3 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja toalety w Szkole Podstawowej nr 3 w Trzebnicy”.

(akta kontroli tom I str. 170-288)

Dofinansowania środkami rezerwy ogólnej nie uzyskało osiem zadań¹⁷ na wnioskowaną kwotę 5 753,6 tys. zł, o które wystąpiono siedmioma wnioskami.

(akta kontroli tom I str. 170- 171, 289-298)

Do dnia 31 sierpnia 2020 r. Wojewoda Dolnośląski skierował do Prezesa Rady Ministrów ogółem 15 wniosków w sprawie zwiększenia, z rezerwy ogólnej budżetu

¹⁷ Gmina Nowa Ruda: [1] wyposażenie Sali gimnastycznej oraz urządzenie do mycia podłóg; [2] zakup mebli do pomieszczeń biurowych w nowej siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; Fundacja Studio Wschód: [3] budowa „Domu spotkań z Kresami im. Ks. Kardynała Gulbinowicza”; Gmina Leśna: [4] odbudowa cz. wspólnych budynków oraz remont sześciu mieszkań zniszczonych podczas pożaru; Wydział Infrastruktury DUW: [5] prace naprawcze gloriety-panteonu na cmentarzu Oficerów Armii Radzieckiej we Wrocławiu; Starostwo Powiatowe w Oławie: [6] zakup wyposażenia oraz sprzętu medycznego dla oddziału chirurgii w ZOZ w Oławie; Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu: [7] zakup chromatografu cieczowego LC-MS/MS; Gmina Żmigród: [8] przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego Szkoły Podstawowej w Radziedu na cel dydaktyczne.

państwa wydatków części 85/02 *Województwo dolnośląskie* z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji 15 zadań o łącznej wartości 8 625 tys. zł. Prezes Rady Ministrów rozpatrując pozytywnie osiem wniosków dofinansował realizację ośmiu zadań na łączną kwotę 4 794 tys. zł, z czego:

- ✓ 2 000,0 tys. zł na dofinansowania zadania pn. „Zakupu chromatografu cieczowego z detektorem masowym LC-MS/MS dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu”;
- ✓ 400,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Zakup nowego autobusu szkolnego dla Gminy Niemcza”;
- ✓ 500,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w ramach kompleksu oświatowo-sportowo-rekreacyjnego przy ul. Słonecznej 1A w Szczawnie-Zdroju”;
- ✓ 433,4 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Szalejewie Górnym”;
- ✓ 286,2 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacji instalacji elektrycznej w Liceum Ogólnokształcącym im. Księcia Bolka I w Jaworze”;
- ✓ 160,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Budowa parkingu znajdującego się przy Urzędzie Gminy w Marcinowicach”;
- ✓ 45,4 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja pomieszczenia oraz zakup zestawu do klasopracowni językowej w Szkole Podstawowej w Ludwikowicach Kłodzkich”;
- ✓ 969,1 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. „Budowa Centrum bibliotecznokulturalnego w Żelaźnie”.

(akta kontroli tom I str. 419-557)

Szczegółową analizą objęto wszystkie wnioski Wojewody Dolnośląskiego skierowane w latach objętych kontrolą do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zwiększenia wydatków, z rezerwy ogólnej budżetu państwa, tj. 15 wniosków na kwotę 8 625 tys. zł. Kontrola wykazała, że:

- ✓ przedmiotowe wnioski zakończone wydaniem zarządzeń przyznających środki Wojewodzie Dolnośląskiemu z rezerwy ogólnej, wpłynęły do dysponenta środków w trakcie roku budżetowego 2019 i 2020 (od stycznia do sierpnia);
- ✓ wszystkie wskazane wydatki wymagały dofinansowania z rezerwy ogólnej, były celowe, nagłe i nieprzewidziane wcześniej w budżecie Wojewody Dolnośląskiego.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu DUW wyjaśniła, że przedmiotowe wnioski od jednostek samorządu terytorialnego wpłynęły w 2019 r. oraz w 2020 r., tj. w trakcie realizacji budżetu na 2019 r. oraz na 2020 r. Stąd też Wojewoda Dolnośląski na etapie planowania budżetu na te lata nie dysponował informacją co do realizacji wskazanych zadań oraz wielkości wnioskowanych kwot, a co za tym idzie nie miał możliwości ich ujęcia w materiałach planistycznych na 2019 r. i 2020 r. Ponadto zadania te nigdy nie były dofinansowane z budżetu Wojewody Dolnośląskiego. Weryfikowano również możliwość ich sfinansowania z innych źródeł.

(akta kontroli tom II str. 184-267)

Prezes Rady Ministrów nie zaakceptował dofinansowania na kwotę 3 831,1 tys. zł dla realizacji siedmiu zadań.

(akta kontroli tom I str. 419-420)

W 2019 r. budżet Wojewody Dolnośląskiego, w części budżetu państwa 81 – *Rezerwa ogólna*, zwiększono o łączną kwotę 3 651,0 tys. zł, z czego:

- ✓ 3 416,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację, stosownie do wniosków o środki, sześciu zadań;
- ✓ 235,0 tys. zł, bez wniosku Wojewody Dolnośląskiego, z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2019 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej*¹⁸.

(akta kontroli tom I str. 170-171, 267-288, 300-310)

W 2019 r. wykonanie wydatków Wojewody Dolnośląskiego, których źródłem była rezerwa ogólna wyniosło 3 345,3 tys. zł, tj. o 305,9 tys. zł mniej od łącznej kwoty zwiększeń i było efektem niezrealizowania jednego¹⁹ z sześciu zadań oraz poprzetargowym obniżeniu kosztów wynoszących łącznie 153,6 tys. zł. Wojewoda Dolnośląski niezwłocznie poinformował Ministra Finansów o niepełnym wykorzystaniu otrzymanych środków i zwrócił kwotę 305,9 tys. zł do budżetu państwa.

(akta kontroli tom I str. 267-288, 299)

Według stanu na dzień 31 sierpnia 2020 r. Minister Finansów zwiększył plan wydatków Wojewody Dolnośląskiego środkami z rezerwy ogólnej w wysokości 4 794,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację ośmiu zadań, które do końca okresu objętego kontrolą, wykorzystane zostały w kwocie 2 310,1 tys. zł, co stanowi 48,2% łącznej kwoty przyznanego dofinansowania.

Wykorzystane środki przeznaczone zostały na następujące zadania:

- ✓ zakup chromatografu cieczowego z detektorem masowym LC-MS/MS w kwocie 1 976,7 tys. zł,
- ✓ rozbudowa Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Szalejowie Górnym w kwocie 333,4 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 16)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia kontrolowaną działalność.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁸ Dz. U. poz. 97.

¹⁹ Nie wykorzystano środków w kwocie 152,3 tys. zł przeznaczonych dla Gminy Trzebnica na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja toalet w Szkole Podstawowej nr 3 w Trzebnicy” z powodu bardzo krótkiego czasu na realizację.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o *NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław,   listopada 2020 r.

Kontrolerzy
Marek Skrzypecki
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

Jerzy Skowroński
Główny specjalista
kontroli państwowej

.....
podpis